

Сценарий 5а. Участие в операция по налагане на мира

Разработил: подполковник Николай Урумов

Етикет на ситуационния сценарий: „Покров над Сагита 1“*

Географски обхват – Територията на Република Сагита, отстояща на 5000 км от Брюксел

Характер на конфликта – Ескалация на насилието, Невъзможност на официалните власти в Сагита да се справят със ситуацията и възникване на въоръжени стълкновения между силите за сигурност и въоръжени бандитски формирования

Интензитет – Среден, с възможност за прерастване във висок

Съюзна подкрепа – Провеждане на операция по налагане на мира от НАТО под егидата на ООН

Равнище на заплахата – Средно, с възможност за ескалация

Равнище на амбицията – Участие в съюзна операция по налагане на мира

Задача на ВС – Участие в съюзна операция по налагане на мира

Основни операции – Съюзна операция по налагане на мира

Контингент – Формирования от състава на Въоръжените сили

Обща обстановка

Сагита е била основна част от Аровианската империя, която е била световна сила до края на XVIII век. След края на Първата световна война Сагита е извоювала своята независимост чрез мирна революция, водена от Синед Генек. Това е станало възможно благодарение на подкрепата на италианските търговци, които използвайки влиянието си в Аровианската империя, са защитили каузата на Сагита. В периода от 1920 до 1950 г. благодарение на близките пазарни взаимоотношения с някои страни от Европа Сагита се е утвърдила като силна и богата държава. През този период страната е управлявана от Националната партия. През Втората световна война Сагита е запазила неутралитет, но след продължителен упадък управляващата Национална партия е заменена от Демократическата партия през 60-те години на миналия век. Въпреки че управлението Демократическата партия се базира на конституцията на страната и спазването на човешките права, някои екстремистки фракции са продължили дискредитират новото управление, както са правили това и при предишното ръководство на страната.

Нов икономически упадък през 80-те години на XX век е довел до появата на политическата сцена на няколко социалистически партии. Последвала е смяната на няколко коалиционни правителства. Въпреки че страната остава относително стабилна, икономическото развитие страда от наличието на консенсус в парламента. В настоящия момент много хора с носталгия си спомнят времето, когато страната е управлявана от правителствата на Националната партия.

Независимо от задоволяването на голяма част от населението икономическият упадък от 80-те години на миналия век е довел до увеличаване на влиянието на екстремистките фракции. Тези фракции по своята същност са насилствени и основни техни цели са правителството, полицията и армията. Такива екстремистки групи се появили и в двете основни етнически групи в страната – сагити и щура.

Последните събития са влошили ситуацията още повече. Едни от най-проблемните въпроси са законът, забраняващ практикуването на религия в училищата, и решението за преминаване на петролопровода Тайлар–Гандалв през планинско гористия регион, който някои последователи на друидизма смятат за свещен. Това довежда до сблъскване на позициите на екстремистките групировки и фундаменталните друидисти и избухване на стълкновения между силите за сигурност и въоръжени бунтовнически групи, целящи свалянето на правителството. Боевете са приключили с примирие след близо половин година, но правителствените сили за сигурност са обвинени в сериозни

* Наименованието на етикета е поставено от редактора.

нарушения на човешките права по време на конфликта. Напрежението след конфликта продължава да е високо и въпреки усилията за разрешаване на случаите на мъчения и своеволни задържания ситуацията със спазването на човешките права е лоша. Продължават случаите на прекомерна употреба на сила (и от двете страни), все повече се ограничават свободното изказване на мнение. Официалните власти не са в състояние да разкриват случаите на безследно изчезнали лица. Въпреки примирието терористични групи продължават демонстративните убийства на водещи политици и официални лица. Официалните власти, въпреки изявленията, че исканията на друидските групи се вземат предвид, са забранили влизането в парламента на всички лица, които са свързани по един или друг начин с екстремистките фракции, и са ограничили възможността на своите граждани да сменят правителството. Малцинствата заявяват, че липсата на силен парламент води до увеличаване на корупцията и управление на страната от външни интереси.

Усилията на правителството да разделят фундаменталните друидисти и екстремистките бунтовници са пропаднали. С това настоящата ситуация в Сагита се е устремила към пълен хаос. В страната цари икономическа стагнация, не се спазват човешките права, зачестяват убийствата, извършвани както от силите за сигурност, така и от екстремистките групи.

Малко преди окончателното завършване на петролопровода екстремисти са взривили рафинерията в Гандалв, което е до нови въоръжени стълкновения. Силите за сигурност на Сагита не са в състояние да се противопоставят на заплахата, в резултат на което са се увеличили убийствата и случаите на нарушаване на човешките права. Това води до привличане на вниманието и осъждане на тези актове от международната общност.

Заплахата за прекратяване на доставките от петрол и газ от региона могат да повлияят на икономиките на редица европейски страни и САЩ, което привлича тяхното внимание. Страните от Европа и САЩ са единодушни, че по-нататъшна дестабилизация на Сагита е пряка заплаха за тях и нарушенията на човешките права в страната са неприемливи за тях. Невъзможността на официалните власти да се справят със ситуацията и липсата на законност могат да предоставят благоприятна среда за международния тероризъм. Последните актове на насилие от двете страни са катализаторът, довел до съгласувани действия на международната общност под егидата на ООН. Между петте постоянни членове на Съвета за сигурност на ООН цари единодушие. Русия и Китай също са заявили, че техните интереси са застрашени от ситуацията в Сагита.

На заседание на Съвета за сигурност е достигнат изводът, че провеждане на мироопазваща операция не е подходящо, тъй като враждебността на участниците в конфликта е твърде висока и тяхното съгласие едва ли ще бъде постигнато. Предложено е провеждане на операция по налагане на мира, в съответствие с глава VII от Устава на ООН и отговорността за изпълнението на мисията да бъде възложена на НАТО, в съответствие с глава VIII на устава. Всички постоянни членове подкрепят предложението, като заявяват желанието си за участие в операцията, а Китай е съгласен с разбирането, че може да прикрепи наблюдатели към силите. Всички са съгласни, че решение на спорните въпроси може да се постигне чрез провеждане на наблюдавани от ООН избори и до провеждането на такива двете страни в конфликта ще приемат управление на страната от преходно правителство под ръководството на специален представител на генералния секретар на ООН. Членовете на Съвета за сигурност също така са единодушни, че след първоначално установяване на мир в страната операцията на НАТО трябва да се съсредоточи върху следконфликтното възстановяване на Сагита.

Така на 22 юли 2025 г. Съветът за сигурност на ООН, чрез своя резолюция 7777 предоставя мандат за мироналагаща мисия, както следва: ООН чрез резолюция 7777 на Съвета за сигурност упълномощава ръководена от НАТО мисия за принуждаване и убеждаване на страните в конфликта в Сагита да прекратят актовете на насилие, да действат съгласно законите, да спазват човешките права с цел постигане на условия за установяване на стабилно правителство, под чието управление страната да просперира. В допълнение силите трябва да предотвратят всякаква външна намеса и да осигурят стабилна и безопасна обстановка за действие на организациите за оказване на хуманитарна помощ и да ги подпомагат в тяхната дейност. Това включва оказване на съдействие на преходните власти.

География

Република Сагита се намира на 5000 км от територията на НАТО (Брюксел). Страната се простира на 755 740 кв. км. Протока Умбар се контролира от Сагита и Република Карина, като всяка от страните контролира своето крайбрежие. Сагита граничи на запад с Камско море между протока Умбар и Република Вулпекула, на юг с Република Вулпекула (300 км) и на изток с Република Драко (1530 км) и Урса (270 км).

По данни на ООН от 2001 г. населението на страната е 35 045 000 жители, от които 5 000 000 живеят в столицата Доогаал. Средната раждаемост в страната е 2,3 % годишно. Населението се разпределя по етнически групи, както следва: 75 % сагити, 20 % щура, населяващи предимно югоизточните райони на страната, и 5 % преселници и местни племена, населяващи южните Ричмански възвишения.

Официалният език в страната е сагути, произхождащ от алтайската езикова група. Най-разпространената религия е друидизмът, но значителна част от малцинствата щура са митраисти.

В Сагита преобладава сух тропически климат. В крайбрежните райони зимите са влажни, а летата сухи и горещи. В планинските райони във вътрешността климатът по-сух, като годишната сума на валежите е по-малко от 750 мм.

Настоящата политическа система в Сагита се базира на конституцията от 1958 г. Държавен глава е демократично избран президент, който ръководи правителството и е върховен главнокомандващ на Въоръжените сили. Президентът осъществява ръководството чрез канцеларията на министър-председателя. Министър-председателят се назначава от президента, като се избира от партията, притежаваща мнозинство в парламента. Народното събрание се избира чрез преки избори на регионален принцип.

Силите за сигурност на Сагита се състоят от Въоръжени сили (Сухопътни войски, Военновъздушни сили и Военноморски сили), Национална полиция, Национална жандармерия и Локални сили за защита. Всички тези структури са под контрола на правителството и са въввлечени в операции срещу бунтовнически групировки и контратерористични операции.

Селското стопанство съставлява около 18 % от brutния вътрешен продукт и дава работа на около 45 % от заетото население. Експортът на страната се състои от стоки от текстилната (26,1 %) и хранително-вкусовата промишленост (23 %), петролни продукти (15 %), желязо и стомана (8,5 %) и други (27,4 %). Основни търговски партньори са страните от Европа (44 %), Костелатия (13 %), Северна Америка (11 %) и други (32 %).

В процес на изграждане е петролопровод, който ще свързва петролните залежи в Зоранско море с рафинерията Гандалв. Тръбопроводът ще започва от пристанище Тайлар и през Голан и предградията на Доогаал ще достига до Гандалв. С изграждането на петролопровода се очаква засилване на икономиката на Сагита, което ще й даде по-голямо дипломатическо влияние.

Железопътната мрежа в страната е дълга 4215 км, а пътната мрежа е дълга 115 000 км, от които само 15 600 са асфалтирани. Сагита не е свързана с железопътен транспорт със съседните страни. Главни пристанища са Фишуир, Ерминтруд, Мордор, Нуткин, Макрегор, Зебеде, Тайлар и Флорензе.

Стратегия на източника на заплаха

Въоръжените сили на Сугита притежават възможности в пълния спектър от мисии и задачи. Въоръжението и степента на развитие на тактическите доктрини са от предишно поколение. Същото е състоянието и на системите за командване и контрол, въпреки че командният състав притежава богат опит.

Сухопътните войски наброяват 34 000 души. В състава им влизат четири механизирани и две въздушнопреносими бригади (в състава на едната има батальон „Командос“).

Всяка механизирани бригада има в състава си:

- Два механизирани батальона, комплектовани с колесни бронетранспортьори;
- Един пехотен батальон – на автомобили;
- Един лекопехотен батальон;
- Един буксирен артилерийски полк;
- Инженерен батальон.

Всяка въздушнопреносима бригада има в състава си:

- Една ескадрила вертолети за бойна поддръжка – 12 вертолета;
- Две ескадрили транспортни вертолети – 18 вертолета;
- Три лекопехотни батальона;
- Един въздушнопреносим артилерийски полк.

Военноморските сили на Сагита наброяват 12 000 души. В състава на ВМС влизат: 6 фрегати, оборудвани с 3,9-инчови оръдейни системи, ПВО оръдейни системи и торпедни системи; 11 корвети с две 3-инчови оръдия, четири 30 мм оръдия и торпедни системи и четири кораба за логистична поддръжка.

Военновъздушните сили на Сагита наброяват 16 000 души. В състава на ВВС има 80 самолета, организирани в: четири изстребителни ескадрили; една разузнавателна ескадрила; една транспортна ескадрила и една ескадрила за крайбрежно патрулиране.

Екстремистките сили представляват отделни групи в състав рота до батальон. Тези сили не се намират под общо командване и действат автономно във вътрешността. Въоръжени са със стрелково оръжие, противотанкови гранатохвъргачки и преносими зенитно-ракетни комплекси.

Въоръжените сили на Сагита са дискредитирани и ръководството им се смята за корумпирано. На практика те представляват най-голямата потенциална опасност за силите на НАТО, но въпреки това те се явяват страна в конфликта, а не противник в предстоящата операция. Настъпателни действия срещу тях следва да се прилагат само при крайна необходимост, докато мероприятия за демонстриране на сила и съдържането им могат да доведат до съдействие от тяхна страна.

Екстремистките групи също представляват заплаха за мисията и срещу тях трябва да бъдат прилагани същите мерки. Друидистите, поддържащи екстремистите, също са предизвикателство за силите на НАТО, но са по-уязвими, поради което прилагането на индиректен подход може да донесе повече успехи.

Възможните враждебни действия от страна на ВС на Сагита, както и на екстремистките сили включват:

- Атаки един срещу друг;
- Атаки срещу силите на НАТО;
- Миниране и разрушения на основни пътища;
- Атаки на ключови пунктове и уязвими точки;
- Актове на насилие срещу цивилното население;
- Опити за възпрепятстване и дискредитиране на действията на силите на НАТО и преходното правителство.

Стратегия на НАТО

Намерение на старшия командващ

Старши командващ се явява SACEUR, който действа в съответствие с предоставения от ООН мандат. Вземането на решението за предприемане на операция по налагане на мира беше ускорено от събития, застрашаващи както Сагита, така и сигурността в Европа. Степента на единодушие в Съвета за сигурност показва широката международна поддръжка за операцията. Това налага при провеждане на всички действия в Сагита да се прилага всестранен подход с участието на всички лостове на властта (дипломатически, информационни, военни и икономически). Ситуацията в Сагита е много тежка, което доведе до решението на Съвета за сигурност на ООН. Времето ще е от особено значение и това налага развърщането на силите колкото е възможно по-скоро. Най-същественият елемент на мисията е принуда, което изисква готовност на силите за провеждане бойни действия, ако и когато се налага. Намерението ни е да съвместим военните усилия с икономическите и хуманитарните. Военните действия ще доминират в ранните фази на операцията. Стратегическите съображения показват, че тази операция ще продължи по-скоро години, отколкото месеци, преследвайки целта си да създаде условия за установяване на законно правителство и възстановяване на икономиката. Ясно е, че първоначалните мироналагащи действия ще преминат в мироопазващи в съответствие с глава VI от Устава на ООН, което предопределя голямата продължителност на операцията.

Желаното крайно състояние е възстановяване на нормалния живот в Сагита с действаща икономика, под ръководството на стабилно правителство, зачитане на човешките права. Ето защо оперативните цели се състоят в спечелване на съгласието на страните в конфликта чрез съчетаване на принуда и убеждение, за създаване на условия за преминаване от мироналагане към мироопазване и постигане на стратегическата цел. Военните цели в тази операция се заключават във:

- Прекратяване на всички актове на насилие;
- Принуждаване и убеждаване на всички страни да действат в съответствие с международните правни норми;
- Осигуряване на защита и зачитане на човешките права;
- Предотвратяване на външна намеса;
- Поддръжка и подпомагане на усилията за възстановяване на нормалния ритъм на живот.

Мисия: Силите на НАТО да проведат операция по налагане на мира за принуждаване на страните в конфликта да прекратят актовете на насилие, да предотвратят външна намеса, да подпомогнат усилията за възстановяване на нормалния живот и установяване на стабилно законно правителство.

Концепция на операцията.

Операцията ще бъде проведена в 4 отделни фази:

- Фаза 1 – Подготовка;
- Фаза 2 – Първоначално навлизане;
- Фаза 3 – Изпълнение;
- Фаза 4 – Преходна.

Фаза 1 – Подготовка

Целта на тази фаза е да се направи оценка на кризата, да се определят необходимите военни действия и да се генерират сили за провеждане на операцията. Тази фаза започва с издаване на заповед за активиране на силите от Северноатлантическия съвет. Тази фаза включва всички аспекти на генериране на силите и подготовката им за развърщане. Освен това ключови моменти са:

- Планиране на операцията;
- Координиране на усилията с други елементи, допринасящи за разрешаване на кризата;
- Инициране на събиране на съюзна разузнавателна информация;
- Започване на информационна и психологическа операция;
- Задълбочаване на международната поддръжка.

Фаза 2 – Първоначално навлизане

Целта на тази фаза е спечелване на инициативата в театъра чрез своевременно развърщане на необходимите сили. Фазата е предназначена за неутрализиране на страните в конфликта чрез комбинация от изпреварващи действия, създаване на превъзходство и сдържане. Ето защо намерението е не само развърщане на необходимите сили на театъра, но и постигане на стратегически ефект чрез оперативен маньовър. Тази фаза изисква единство на усилията, здраво командване и използване повече на изпреварващ маньовър, отколкото на действия за унищожаване на противостоящи сили. Действията при фаза 2 ще се фокусират за поемане на контрол над столицата и ключови пристанища и летища, съсредоточавайки усилията в южната част на страната. Ключови моменти при фаза 2 са:

- Поемане на контрол в пунктовете за навлизане;
- Поемане на контрол на столицата, ключови пристанища и летища, петролни инсталации, телевизионни и радиостанции и правителствени сгради;
- Принуждаване на Въоръжените сили на Сагита и въоръжените екстремистки формирования да прекратят враждебните действия;
- Предотвратяване на инциденти, които могат да попречат на изпълнението на задачите;
- Гарантиране свобода на придвижване и осигуряване на линиите за комуникация;
- Осигуряване защита на силите, включително защита срещу терористични действия;
- Установяване на първоначални контакти със страните в конфликта.

Фаза 3 – Изпълнение

Целта на тази фаза е пълно развърщане на силите в цялата зона за отговорност и заставяне на страните в конфликта да се подчинят на резолюцията на ООН. Не трябва да се предоставя каквато и да възможност на враждуващите да възпрепятстват изпълнението на мисията, следователно е необходимо да се използват методите на убеждението, а при необходимост и принуда. Необходимо е да се създаде превъзходство при всякакви условия. Също така трябва да се контролират всички пристанища и да се следят действията на Военноморските сили на Сагита за поддържане на обща картина за морската обстановка. Военновъздушните сили на Сагита трябва да бъдат приземени и предупредени, че самолет във въздуха рискува да бъде унищожен. Също така сухопътните формирования трябва да бъдат заставени да се приберат в казармите. Военна инфраструктура няма да бъде унищожавана освен в отговор на враждебни действия на ВС на Сагита. Също така ще бъдат предприети действия за съсредоточаване на въоръжените екстремистки групи в определени райони, сигурността на които ще бъде гарантирана от силите на НАТО. Ограничавайки действията на страните в конфликта, ще се поставят основите за осъществяването на контакти и осигуряване на сътрудничество от страните в конфликта за провеждане на нови избори и постепенно създаване на условия за предаване на отговорностите на последващи сили на ООН. Ключови моменти на тази фаза са:

- Развърщане на основните сили в цялата зона за отговорност;
- Преустановяване на всякакви действия от сухопътни военновъздушни и военноморски елементи от силите на участващите в конфликта страни;
- Предотвратяване външна и вътрешна намеса, целящи възпрепятстване изпълнението на мисията;
- Установяване и поддържане на контрол в определените зони в цялата страна;
- Създаване на логистични бази;
- Поддържане защитата на силите;
- Разширяване на контактите със страните в конфликта;
- Поддържане на свободата на придвижване и осигуряването на линиите за комуникации;
- Установяване на контакти с международните хуманитарни организации и подпомагане на дейността им;
- Подпомагане установяването на властта на преходното правителство;
- Спечелване благоразположението и поддръжката на местното население;
- Поддържане на мероприятията за стабилизиране на страната и подпомагане дейността на международните хуманитарни организации.

Фаза 4 – Преходна

Тази фаза се състои в създаване на условия за предаване на отговорностите на последващи сили на ООН. Ключови моменти в тази фаза са:

- Контрол на зоните за сепарация и спазването на постигнати споразумения;
- Поддържане защитата на силите;
- Разширяване на контактите със страните в конфликта;
- Постигане на съгласие на всички враждебно настроени елементи;
- Подпомагане възстановяването на силите за сигурност;
- Провеждане на съвместни операции със силите за сигурност на Сагита за поддържане на сигурност и ред в страната;
- Поддържане на свободата на придвижване и осигуряването на линиите за комуникации;
- Поддръжка на усилията за възстановяване на страната и подпомагане на дейността на хуманитарните организации;
- Подпомагане и защита на развиващия се политически процес.

Национална стратегия

Компонентът от въоръжените сили като част от силите на НАТО е да допринесе с действията си за изпълнение на мисията в определената му зона за отговорност, за постигане на дългосрочно мирно уреждане на конфликта в Сагита и създаване на условия за предаване на отговорностите на последващи сили на ООН.

Задачи за въоръжените ни сили

Произтичащи задачи за българските Въоръжени сили:

- Участие при завоюване на превъзходство във въздуха;
- Участие в действията на силите на НАТО по контрол на морското пространство в зоната на конфликта;
- Провеждане на самостоятелни настъпателни и отбранителни действия или участие в такива на силите на НАТО;
- Патрулиране в зоната за отговорност;
- Контрол на изтеглянето на враждуващите сили от зоните за сепарация и спазване на постигнатите споразумения;
- Подпомагане на възстановяването на силите за сигурност на Сагита;
- Провеждане на съвместни операции със силите за сигурност на Сагита за поддържане на сигурност и ред в зоната за отговорност;
- Подпомагане на бежанци и оказване на съдействие за завръщането им по родните места и устройване в лагери;
- Контрол и помощ при събиране, регистриране и унищожаване на оръжие;
- Наблюдение и съдействие при провеждане на изборния процес;
- Осъществяване на проекти за възстановяване на нормалния живот в Сагита;
- Подпомагане дейността на хуманитарни организации.

Задачи по погразбиране:

- Осигуряване на подготовка на контингента;
- Развързване на българския контингент в района за съсредоточаване на силите на НАТО и изтегляне след приключване на операцията;
- Участие в съвместната подготовка на силите на НАТО;
- Осигуряване на защита на контингента по време на операцията;
- Осигуряване на национална разузнавателна поддръжка на контингента;
- Осигуряване на медицинска поддръжка до ниво Роля 2 и стратегическа медицинска евакуация;
- Подмяна на излезли от строя личен състав, въоръжение и техника;
- Осигуряване на поддръжка и ремонт на въоръжението и техниката на контингента;
- Осигуряване прехраната и настаняването на личния състав по време на операцията;
- Създаване и поддържане на връзки с местните власти и населението;
- Командване и контрол на българския контингент;
- Командване и контрол на сили, придадени в подчинение на командира на българския контингент.